

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REG EL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Ami bizonyos.

Bizonyos az, hogy a függetlenségi párt a 67-es alpra helyezkedett.

Bizonyos az, hogy a függetlenségi párt kijelentette, hogy a katonai kérdésekben nehezebben elégíthetők ki a nemzet kívánságai, mint a közgazdasági kérdésekben. Bizonyos az, hogy ezen kijelentés mellett bátran észébe juttathatjuk a függetlenségi pártnak, hogy *Széll* Kálmán kormányelnökségének idején a katonai kérdés haladéktalan megoldását nem csak lehetségesnek, de szükségesnek is tartotta.

Bizonyos az, hogy a függetlenségi párt kijelentette, hogy az önálló vámterületet sem tartja közvetlenül megvalósíthatónak, hanem csak minél előbb.

És hogy ezeket a bizonyosságokat senki le ne tagadhassa, szórol-szóra idézzük *Kossuth* Ferencnek tegnapi elmondott beszédének erre vonatkozó részét. Eza következő: „Annyit azonban már most is kijelenthetek, hogy közös program felállításánál vezérfonal gyanánt nem szolgál „a mindent vagy semmit” elmélete, de viszont minden igyekezettel azon kell lenni, hogy ez a „minden” az ország állami önállósága, minél előbb megvalósíthatóság. (Zajos taps és helyeslés). Egész sora az alkotásoknak van, melyekben egyes pártok között véleménykülönbség nincsen. Így például a gazdasági önállóság megvalósítása nagyobb akadályokba nem ütközik, ellenben a katonai téren, nevezetesen a nemzeti szellemnek erősebb és hatékonyabb bevitele és érvényesítése körül mutatkozik némi nehézség.”

Nos tehát mi elismerjük, hogy a függetlenségi párt ezen nyilatkozatból ítélve, engedett a merev álláspontból, hogy lehetővé tegye a bonyodalmakból való kibontakozást. Elismerjük, hogy akkor mikor programját módosítva a 67-es alpra lépett, persze elveinek fentartásával, hazafias cselekedetével,

amiért elismeréssel fog a pártnak adózni a nemzet.

A szabadelvüektől különben mást, mint az igazság előtt való meghajlást várni nem lehet.

Mindez bizonyos. Bizonyos az is, ismételjük, hogy elismeréssel adózunk a függetlenségi pártnak ezen feltétlenül dicséretes, egyedül a nemzet javát célzó önmegtartóztatásért.

Hanem most néhány kérdéssel fordulunk a függetlenségi pártához.

Ugy-e bár igaz, hogy a 67-es alapon álló szabadelvűpárt mindig azon munkálkodott, hogy az alapokat megteremtse a teljes önállósághoz?

Ugy-e bár igaz, hogy a szabadelvűpárt mindig elismerte, hogy Magyarországnak joga van az önálló vámterülethez?

Ugy-e bár igaz, hogy a szabadelvűpárt mindig elismerte, hogy Magyarországnak joga van a magyar vezényszóhoz, az önálló hadsereghez? Sőt ezt előkészítette a magyar levelezéssel és a honvédség tüzérségével? Ugy-e bár mind ez igaz? Hiszen tényeket letagadni talán csak még sem lehet.

Igaz azonban az az is, hogy a szabadelvű 67-es párt kijelentette, hogy mindez a jog csak fokozatosan valósítható meg, mert mindig mérlegelni tudta azon nehézségeket, melyek az átmenetnélküli megvalósítást ugyszólván lehetlenné teszik. Ezt a függetlenségi párt mérlegelni soha sem akarta, mert, hogy nem tudta volna, azt még csak feltételezni sem akarjuk.

Nos tehát ha mind ez igaz, tekintve a függetlenségi párt vezérének, *Kossuth* Ferencnek, szórol-szóra közölt nyilatkozatát, nem állapíthatjuk-e meg feltétlenül bizonyosságnak a következő tételt:

A függetlenségi párt a választások után többségben kerülvén ki és most már kormányképesnek is fogadtatván el a 67-es alpra állott, amint megtette ezt harmadfél évvel ezelőtt is.

Most már tehát nem nemzeti

kérdések a két párt közötti differenciák. Mindez bizonyos.

Kiváncsiak vagyunk, hogyan fognak kibúródni azon egyéb elvi kérdések, melyek a 67-es, de szabadelvűpárttól még is elválasztják a függetlenségiéket.

Most már erre vagyunk kíváncsiak, most már ezt várjuk aggodalmasan.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól).

Budapest, 1905. február 8.

Az országos függetlenségi és 48-as párt ma délelőtt 10 órakor tartotta alakuló gyűlését. Elnökké ismét *Kossuth* Ferencet választották meg. Az első alelnöki állásra *Apponyi* Albert grófot jelölték, *Apponyi* azonban a jelölés mellőzését kérte és így aztán a kandidáló bizottság előterjesztésére a következőket választották alelnökké: *Barabás* Bélát, *Gullner* Gyulát, *Polonyi* Gézát, *Szederkényi* Nándort és *Tóth* Jánost, az utóbbi egyszersmind a pártkör igazgatója is. Körgazda *Leszkay* Gyula lett. A jegyzői karba a következők jutottak be: *Baross* János, *Benyovszky* Móríc gróf, *Buza* Barna, *Horváth* József, *Jankovich* Marcel dr., *Kállay* Albert, *Kelemen* Samu dr., *Keller* István, *Kun* Árpád, *Kuszkó* István, *Lachner* Hugó, *Molnár* Albert, *Nagy* Emil dr., *Vészi* Pál dr., *Sainassa* János, *Szász* Zsombor és *Szunyogh* Mihály.

Általánosan föltűnt, hogy a kandidáló bizottság a pártkör rég időktől volt alelnökét, *Komjáthy* Bélát ezuttal nem jelölte.

A reggeli lapok azt írják, hogy *Andrássy* Gyula gróf tegnap este Bécsbe utazott. Ezzel szemben a félhivatalos *Budapesti Tudósító* azt jelenti, hogy *Andrássy* Gyula gróf az egyes politikusokkal folytatott megbeszélések miatt az estét Budapesten töltötte és csak ma reggel utazott Bécsbe, ahol délben érkezett meg. *Andrássy* Gyula grófnak még a mai délután folyamán alkalma lesz, hogy a felség előtt megjelenhessen. A félhivatalos jelentés kiemeli hogy *Andrássy* Gyula gróf és a politikai pártok között megállapodások annál kevésbé jöhettek létre, mert hiszen *Andrássy* Gyula gróf

missziója kizárólag tájékozódásokra szorított. *Andrássy* Gyula gróf ennél fogva csupán ezeknek a tájékozódásoknak az anyagát terjeszti majd a felség elé.

Hogy a király *Andrássy* Gyula grófot a délután mikor fogadja, azt ebben a pillanatban még nem tudni, mert udvari szokás szerint a meghívott a meghívást zárt borítékban kapja, abban a pillanatban, a mikor a magyar házba megérkezett.

Andrássy Gyula gróf bécsi útja elé politikai körökben feszült érdeklődéssel tekintenek. Azok a politikusok, a kik a misszió mértékével tisztában vannak, jól tudják hogy a válság a mai audienciával korántsem nyer megoldást, mert az előterjesztések után még több más politikusnak a meghívása várható. Hir szerint mindenekelőtt *Wekerle* Sándort hívja meg a felség, a kinek, ellenzéki körökben elterjedt hírek szerint, hosszú memorandumja van a válság megoldásának módozatairól és ennek alapján kabinet-listát is állított össze. A meghívandók sorában másodiknak *Csáky* Albin gróf, harmadiknak *Széll* Kálmán áll. *Kossuth* Ferenc meghívása eddig hivatalosan nem nyert megerősítést.

A Fehér-Kereszt-Egyesület közgyűlése.

A *Klotild* főhercegnő 6 cs. és kir. fensége védnöksége alatt álló Fehér-Kereszt-Egyesület szabadkai fiókja ma tartotta a városháza tanácstermében szokásos évi közgyűlését.

Ez a régi, csaknem harmincz éve fenálló humanitárius intézmény hálás talajon virul Szabadka város társadalmában, bizonyítja az az élénk és meleg érdeklődés, mely társadalmunknak legelőkelőbb tagjait hozta össze oly nagy számban, minőre már rég nem volt példa.

Jelen voltak:

Birkáss Gyuláné, dr. *Biró* Károlyné, *Balázs* Tihamérné, dr. *Békelly* Gyuláné, *Freudenberg* Zsigmondné, dr. *Fölser* Istvánné, *Geiger* Adolfné, *György* Móréné, dr. *Geréb* Mihályné, özv. *Hidegh* Árpádné, *Halbrohr* Sándorné, dr. *Kertész* Sándorné, *Kertész* Márta, özv. *Kuzmanovich* Sándorné, *Kuzmanovich* Margit, özv. *Krenzlein* Jozsefné, *Krámer* Antalné, özv. *Kovachich* Károlyné, *Kainer* Vilmosné, *Kainer* Ilona, *Loósz* Istvánné, *Mérey* Agostonné, *Milassin* Ilésné, *Paukovich* Andorné, *Paukovich* Szeréna

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" parafas 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDELYI D. ÉS TRSA
m. kir. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva	100 drb	—	kor. 30 fill.
"	1000	2	" 40 "
" parafas	1000	2	" 80 "
Prima, igen finom	100	3	" 32 "
"	1000	—	" — "

dr. Szilasi Mórné, Szojtkovich Dusánné, Törley Gyuláné, Tálassy Lujza, özv. Váli Béláné, Váli Dezsőné, dr. Vojnits Gyuláné, dr. Vécsei Samuné, Weszelyné Balajthy Ilona, özv. Vukovich Gáborné.

Birkáss Gyuláné Szuchich Adrienne üdvözlőlvén a megjelenteket, megnyitja az ülést. Szigethy József titkár részletesen és pontosan beszámol a lefolyt év minden eseményéről és az egyesület mai helyzetéről. Jelenti, hogy a belügyminiszterium azt a 600 koronát, melyet a régi gyermekmenhely villanyvilágításának fedezésére kellett volna fizetni, nagylelkűen elengedte, amiért jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz. A testület nagy veszteségére korán elhunyt pénztárosa, dr. Balogh Lajos halála után az egyesület értékei hivatalosan átvették.

A titkár ezek után azt indítványozza, hogy Ruffy Pálné urhölgy és Tabódy József az országos Fehér-Kereszt-egylet visszalépő elnöke, a szabadkai egyesület disztagjaivá választassanak meg; ugyszintén a jelenlegi elnök, Edelsheim Gyulai báró is. Egyhangú helyesléssel járultak a jelenlevők az indítványhoz.

Geiger Adolfné korelnöklelte mellett megtartott a tisztújítás. A jegyzőkönyvet Lukácsy István vezette.

Őfelsége a király által kinevezett védnök özv. Vojnics Lukácsné. Elnökök: Birkáss Gyuláné Szuchich Adrienne és Piukovich József, II-od elnökök: Nahocky Manó alezredes, Farkas Zsigmond, Mamuzsich Lázárné és Paukovich Andorné. Alelnökök: Kovachich Károlyné, Hartman Rafaelné, Magyar Györgyné, Szojtkovics Dusánné, Visy Károlyné, dr. Flatt Viktor, Mamuzsich Félix, Conen Vilmos, ifj. Vojnics Sándor és Vermes Béla. Titkár: Szigethy József. Jegyző: Lukácsy István. Jogtanácsos: dr. Békeffy Gyula. Pénztárnok: Balázs Tihamér. Ellenőr: Csajkás Kálmán. Számvizsgálók: Tillmann Zoltán Szojtkovics Dusán.

Birkáss Gyuláné elnöki jogánál fogva tiszteletbeli elnököknek kinevezte dr. Weszelyné Balajthy Ilonát és özv. Kuzmánovich Sándornét.

A választmány tagjai lettek: Dr. Biró Károlyné, bicskei Vojnics Mária, dr. Békeffy Gyuláné, dr. Blau Lajosné, Conen Vilmosné, dr. Dekker Gyuláné, dr. Eperjessy Bél né, özv. Farnek Lászlóné, ifj. Frankl Istvánné, dr. Flatt Viktorné, Freudenberg Zsigmondné, Gálffy Györgyné, özv. Geiger Adolfné, György Mórné, dr. Geréb Mihályné, özv. dr. Hidegh Árpádné, Horovitz Ignácné, Kass Antónia, dr. Kertész Sándorné, Kramer Antalné, Kunetz Albertné, Kunetz Ignácné, Lichtneckert Károlyné, dr. Manojlovics Vladislávné, Miloszlavlyevics Milánné, Milassin Illésné, dr. Mukics Simonné, Nahocky Manóné, özv. Parcsetch Félixné, özv. Pillich Lajosné, özv. Piukovich Ágostonné, Pocsay Sándorné, Radics Jánosné, Regényi Lajosné, Szabados Jánosné, Taussig Vilmosné, Törley Gyuláné, Ungár Lajosné, dr. Vécsei Samuné, Vermes Béláné, Vermes Mici, dr. Vojnics Gyuláné, Vojnics Sándorné, Vojnics Jakabné, Vermes Erzsébet, özv. Vukovich Gáborné Vojnics Sárka, Vojnics Máténé, Vermes Ella, Csajkás Kálmánné, dr. Biró Károly, dr. Csillag Károly, Helbling Ferenc, Kiss Abel, Lányi Mór, Lyubibratic Kelemen, Magyar Jenő, Mamuzsich Lázár, Kosztolányi Árpád, Milassin Illés, dr. Bölits József, dr. Mukics Simon, Regényi Lajos, Schádl Ignác, Varga Ágoston, dr. Vojnics Oszkár és Szeghő Pülöp.

A titkár jelenti továbbá: Az 1904. évben segélyben részesültek részben házi, részben ideiglenes segélyben a sanatoriumban 23 gyermek; pénzsegélyt kapott 12 beteg és agg. Karácsonyfaünnepély alkalmával 236 gyermek, 27 öreg segélyezett, a vidéken 50 gyermek. Az állami gyermekmenhely gondjai alá tartozók közül 31 gyermek ajándékozott meg könyvekkel.

A Fehér Kereszt egyesület ez alkalommal határozott a farsangi bálat illetőleg is. Japán jelmezestély fog tartatni, március hó 4-én a Nemzeti Casinó termeiben. Belépő jegy ára 3 korona lesz. A vigalmi bizottság hölgytagjai: Vermes Ella, Magyar Ilona, Kunetz Sarolta, dr. Biró Károlyné, Törley Gyuláné és dr. Kertész Sándorné. Férfi tagok dr. Regényi Gábor és Magyar Imre.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Február 12. A m. á. v. műhelyi alalmazottak táncvigalma a Pest szálloda összes termében.

Február 12. A szabadkai munkások szakszervezetének táncmulatsága a Szarva vendéglőben.

Február 12. A Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank részvénytársaság évi közgyűlése délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében.

Február 12. A Földművelők akadémia részvénytársaság évi közgyűlése délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében.

Február 12. A szabadkai munkások társaságának kör saját helyiségében.

Február 22. A szabadkai pincéri karbálja a Nemzeti kaszinó éttermében.

Február 25. A Sz. retetről címzett szabadkai nőegylet táncestélye a kereskedelmi egyesület (Nemzeti nagyszálló) helyiségében.

Február 25. M. á. v. szolgaszemélyzet táncmulatsága a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

Február 26. A szabadkai „Világosság” című női asztalársaság táncmulatsága a Szarvas vendéglőben.

Március 4. A szabadkai kereskedő ifjak társulatának táncmulatsága a kereskedelmi egyesület helyiségében.

Március 6. A szabadkai általános munkásszervezet táncvigalma a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

Március 9. Cigánybál, a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

Március 7. Nagy álarcos bál a Pest szálloda összes termeiben.

— **Uj királyi tanácsos.** Őfelsége Mezey Zsigmond kulai kir. közjegyzőnek a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta.

— **A József főherceg szanatorium egyesület.** A Fehér Kereszt Egylet ma lefolyt közgyűlése után a jelenlevő hölgyek közt élénk megbeszélés tárgyát képezte a József főherceg szanatorium létesítése a tüdőbetegek számára. A szabadkai társadalomban a mozgalom élén Birkáss Gyuláné, dr. Weszelyné Balajthy Ilona és György (Geiger) Mórné urnők állanak. Abban történt a megállapodás, hogy március 18-án a városi színházban nagyszabású hangverseny fog tartatni, melyen Lukács György békési főispán is, az országos mozgalom vezetője felolvasást fog tartani. Közlebbi részletek megbeszélésére Balla Miklós titkárral újabb értekezlet fog tartatni.

— **Pótválasztás.** Zomborból írják: Az óbecsei kerületben Radovánovics György szabadelvű és Mihájlóvics Endre diszidens között február hó 16-án lesz a pótválasztás.

— **Kitüntetés.** A földmivelésügyi miniszter Somogyi Emil bajai, Heiduska Ignác csurogi, Csanády Béla

adai, Grüner Henrik ókanizsai, Szonomár Elek óbecsei, Mokry Dezső kulai, Wzentek Lajos bajai, Schaffer József Antal apatini, Abrahám Hugó apatini, Kovács László zentai, Törley Gyula bácostopolyai, Vidákovits Jenő nemesmiliticsi, Arday Albin ófutaki, Eigl József futaki, Császár Péter topolyai, Posgay Imre péterévei, Schaffer Antal szépligeti, Kohn Mór palánkai, ifj. Trischler X. Ferenc hód-sági, Morava Károly jánoshalmi, Weismahr Mihály kiészállási gazdasági tudósítóknak az 1904. év folyamán gazdasági tudósítói minőségükben kifejtett munkásságukért elismerését nyilvánította s őket elismerő irattal tüntette ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. honvédelmi miniszter Böhm Ödön m. kir. honvédfőhadnagyot, a pécsi hadapródiskola tanárát a zombori honvédtáborhoz helyezte át.

— **A zombori ág. h. evang. egyház** egyhangú lelkesedéssel felügyelőjévé választotta dr. Schuler Ágoston kir. ügyészt. Az ujonnan megválasztott egyházfelügyelő tiszteletére f. hó 12-én d. u. 1/2 2 órakor az Elefánt szálló éttermében közebédet rendeznek.

— **A Szabad Lyceum második felolvasása.** A szabadkai Szabad Lyceum második felolvasását Toncs Gusztáv főgimnáziumunk kiváló tudós tanára fogja tartani vasárnap, 12-én d. u. 4 órakor a főgimnázium dísztermében. Szükségtelen mondanunk, hogy egész társadalmunk érdeklődéssel tekint a vasárnapi felolvasás elé, amidőn egy a tudomány beláthatatlan mezőin otthonos tanár, magyar kulturánknak lelkes zászlóvivője fog értekezni magáról a tudományról, erről a napjainkban oly izgatóvá vált nagy kulturakérdésről. A felolvasás címe: Mi a tudomány? Belépő jegyek ára 50 fillér, tanulóknak és a Szabad Lyceum tagjainak családtagjai részére 20 fillér. Jegyek előre válthatók Heumann Mór, Sugár Béla, Taussig Vilmos, Kunetz Testvérek üzleteiben és a nagytőzsdében, működő, alapító, pártoló tagok belépő díjat nem fizetnek.

— **A máv. altisztikör** kebelében alakult műpártoló osztály választmánya, vasárnap délután 3 órakor ülést tart az altisztikör helyiségében.

— **Pályázat.** Zombor szab. kir. város tanácsa az elhalálozás folytán üresedésbe jött főkapitányi állásra pályázatot hirdet. Az állás 360 kor. évi fizetéssel és 60 kor. lakbérilletményvel van jutalmazva. Pályázati kérvények e hó 28-ig Latinovics Pál főispánhoz nyújtandók be.

— **Jutalmazás.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter Novoszel János zentai lakost az országos gazdasági munkás és családsegélypénztár érdekében kifejtett tevékenységeért 100 korona jutalomban részesítette.

— **A városházáról.** Az orvosi felülvizsgálati bizottság tegnap a számvevőség régi szolgájának, Rómics Istvánnak és Vidákovics Tamás rendőrbiztosnak, aki hosszas szabadságot élvez, egészségi állapotát vizsgálta felül. Előbbit nyugdíjazásra ajánlották, utóbbira nézve azonban a szolgálatképességet állapították meg.

— **A nazarénus lelkiismete.** A vármegye egyik ügyvédjéhez a napokban egy őszbeasarodott ember köszöntött be és szólt: „Tekintetes uram, különös sorom van nekem. Valamikor szegény legény voltam jó magam is. akkoriban, mikor errefelé még betyárok ragták a port. Aztán egyszer csak, ha jól elmékszem

68-ban, hire jött a pusztára, hogy az országgyűlés százezer pengő költséget szavazott a kormánynak az alföldi betyárok kipusztulására. Sokan voltak betyárok, aztán sok küldöttség kellett. Csakugyan el is fogtak bennünket, én is leültem nyolc esztendőre. — „No és azután?” Az ősz ember köhintett egyet és így folytatta: Hát utóbb meg nazarénus lettem és most leakarom róni az adóságot. Elhoztam a pénzt, szépen kérem a tekintetes urat, juttassa el az illető helyre. — De hát micsoda adóságról beszélsz kegyelmed? — Hát tudja az ur, ki akartam számítani, mennyi esik abból a betyárpusztító költségből én reám, de rövid volt hozzá az eszem. Számítsa ki a tekintetes ur, itt a zsebemben a pénz, hadd rovom le az adóságot, aztán illendőképen megfizetem a tekintetes ur fáradságát.

— **Titokzatos eset.** Zentáról írják: Csütörtökön hajnalban a Tiszapartján fekvő Virág-utcában egy holt emberre bukkantak, kiről megállapították, hogy péterévi illetőségű. A holttest mellett egy hatlövetű revolver feküdt, melyből azonban golyó nem hiányzott. Az eddigi vizsgálatok gyilkosságot sejtene, amennyiben a szerencsétlen ember homlokán ütési seb látszott. A titokzatos bűntudat a vizsgálat erősen folyik.

— **Tolvajok a tanyán.** Szeged alsótanyán tegnap ismeretlen tettesek Nagy István tanyájáról 12 db fehér fajludat és különféle ruhaneműket elloptak. A tolvajok állítólag Szabadka felé vették útjukat és itt szintén keresik őket.

Forradalom Oroszországban.

Pétervár, február 8.

(A pétervári távirati ügynökség jelentése.) Az utolsó pétervári és Oroszországnak egyéb városaiban előfordult sztrájkok arra birták a pénzügyminisztert, hogy emlékiratot nyújtson át a cárnak a munkáskérdés különböző oldalait illető törvények kidolgozásának sürgős szükségességére vonatkozólag és hogy a cárnak kifejtse e kérdésekre vonatkozó felfogását. A cár a pénzügyminiszter összes tervezeteit helybenhagyta és azok a minisztertanácshoz kerülnek, hogy azután már törvényhozási uton közeledjenek a megvalósulás felé.

A pénzügyminiszter tervei a következők:

A gyáros és a munkások kölcsönös viszonyát törvényhozási uton kell szabályozni és kényszeríteni kell a hatóságokat, hogy a törvényekhez tartsák magukat. A pénzügyminiszternek a munkáskérdés szabályozására vonatkozó tervei négy csoportra oszthatók. A miniszter szükségesnek tartja, hogy a munkásoknak törvényhozási uton adjanak jogot arra, hogy ők is közrehassanak a béreik javítását célzó intézkedésekben. Bizonyos szervezkedést is meg kell engedni. A munkás-szervekedésnek két formája van tervbe véve. Az egyik a kórházi ápolás a gyárosok és a munkások költségein a gyárosok és a munkások választott képviselőinek közös vezetése alatt. A másik forma a munkaadók és a munkások képviselőiből álló helyek

a bér- és egyéb kérdések megoldására és a munkások helyzetének javítására. A pénzügyminiszter szükségesnek tartja a munkaidőnek nap- napi 10 órában és éjjeli 9 órában való megállapítását. A gyárosoknak megengedhető, hogy ünneppon dolgoztathassanak, de kényszeríteni kell őket, hogy a munkásoknak minden hónapban négy szabad napot biztosítsanak. A rendes munkaidőn túl való munka korlátozására a visszaélések megakadályozása végett külön határozatokat kell kidolgozni. Szükséges még sztrájkra szerződéstörésre vonatkozó jogszabályok felülvizsgálata.

Most a sztrájkokat a fennálló törvények miatt nem gazdasági néző pontból tekintik, hanem olyan állás pontból, hogy azok vétséget jelentenek a társadalmi rend és nyugalommal szemben. A jelenlegi törvények revíziójánál — úgy mond a miniszter — magukévé kell tenni a nyugat-európai álláspontot, hogy tudniillik minden sztrájk, ha nem jár kihágásokkal, tisztán gazdasági természetű és bizonyos feltételekkel a társadalmi rendet nem fenyegeti. Végül hangsúlyozza a miniszter a munkások orvosi segély javításának szükségességét.

Ezeket a terveket a minisztertanács az állami biztosítás kérdésével egyidejűleg tárgyalja.

Varsó, február 8.

A bányamunkások sztrájkja miatt nagy a szénhiány. A szénzállítás megszűnt. A széntőzsdén nincs üzlet. A szénművekben az árak 60—70 százalékkal emelkedtek.

Jelizavetpol, február 8.

A helyi vasuti állomáson 200 munkás sztrájkol, akikhez a váltókezelők, kocsitolók és más munkások csatlakoztak. Bérfelemelést és rövidebb munkaidőt követelnek. Az éjjeli vonatok nem közlekednek. Az állomást katonaság őrzi.

ÁRLEJTÉSEK A MEGYÉBEN.

Szabadka. (Vászon és törülköző beszerzés) A »Mária Valéria« kórház hivatalos helyiségében f. évi február 21-én d. e. 11 órakor versenytárgyalás fog tartatni:

8:0 m. férfi ingnek való vászon
300 m. női ingnek " "
660 m. alsó nadrágnak " "
2220 m. lepedőnek " "
600 m. párna huzatnak " "
2220 m. köpenynek való vászoly és 300 drb. törülköző beszerzésére.

A 400 korona bánatpénzzel ellátott ajánlatok f. é. február 20-án d. u. 5 óráig a kórház gondnoki hivatalában nyújtandók be.

Vajszka. (Község ház, körjegyzői lak és nagyvendéglő építés.) Vajszka község előljárósága a község házában f. é. február 26-án d. e. 9 órakor zárt írásbeli és nyilvános szóbeli árlejtést tart a község ház körjegyzői lak és községi nagyvendéglő felépítésével járó munkákra.

Az egyes épületekre a következő építési költségek vannak előírva:

a község házára — 28780 k. 02 fill.
a körjegyzői lakra — 18919 » 12 »
a nagyvendéglőre — 16013 » 66 »

Összesen 63712 k. 79 fill.

Az írásbeli ajánlatok, melyek mindhárom épület együttes, vagy mindegyik épület külön egyenként való elvállalására vonatkoznak a szóbeli árlejtés megkezdése előtt Vajszkán a körjegyzői hivatalban adandók be. Bánatpénz az előirányzati összeg 10 százaléka. A műszaki tervek, költségvetés és árlejtési feltételek a körjegyzői hivatalban betekintheők.

Dunabölkény. (Ovoda, orvosi lakás és iskola építés.) Dunabölkény község előljárósága február 1-én tartott versenytárgyalást az ovoda, orvosi lak és iskola építésénél végzendő és 304000 koronával előirányzott építési munkákra.

Ajánlatot tettek: Löwinger Samu (Palánka) 19.5%, Basler János (Hodszág) 30%, Pencz Jakab (Dunabölkény) 17.75%, Bahner János (Palánka) 18.25%, Holzschuh Leonard (Dunabölkény) 35%, és végül Hiel József (Palánka) 18% felülfizetéssel.

A község előljárósága Pencz Jakab ajánlatát mutatta be a képviselő-testületnek, de azt nem fogadta el, hanem új árlejtést ír ki február 25-iki határidővel.

Statárium Aradmegyében.

Budapest, febr. 8.

A borosjenői járásbírósaág területe én oly gyakori a vagyon és az élet ellen való merénylet, hogy a vidék lakossága valóságos rettegesben van. A közigazgatási hatóságok és a csendőrség rendelkezésre álló eszközei nem elegendők az erkölcsök nagy mérvű elvadulása ellen. A vidék lakossága most szorult helyzetében az igazságügyminiszterhez és a belügyminiszterhez fordul, rendkívüli bírói intézkedéseket és katonai különítmény kirendelését kérve.

A rendkívül elharapódzott bűnesetekre való tekintettel kivételes rendkívüli bírói intézkedéseket, statárium természetével bírói intézkedést is kérnek. Hogy mennyire jogosult ez a kérelem, — megvilágítják az alábbi adatok, amelyek a járásbírósaág területén a legutóbbi hónapban elkövetett bűnesetekre vonatkoznak.

A lopások száma ötvennel több, mint a múlt év ugyane hónapjában. De nagy számmal fordultak elő a súlyosabb bűntettek, amelyek legtöbbjének elkövetője eddig ismeretlen. Kirbács Mikolae ternovai gazdát hátról leölték. A tettes ismeretlen. Ifj. Bitong Györgye borosjenői lakoson gyilkossági kísérletet követtek el. Motorka Mikuláj borosjenői lakos szándékos emberölésnek esett áldozatul. Avram György gurbai lakost lelőtték. A tettesek ismeretlenek. Trippa Joachim csermői lakost lelőtték.

A gyilkos eddig ismeretlen. Száv Dimu borosjenői lakost Popa Mihály leszúrta. Vostyinár Mihály sikulai csósz Zsurzsika György agyonszurta. Jónás Gyula és társai Bokszegezen kirabolták Kardos Józsefet.

A politikai harcok szintén hozzájárultak a bűnesetek szaporításához. Borosjenőn báró Solymossy Lajosnak, a szabadelvű párt jelöltjének gazdatisztját, Szteller Józsefet politikai boszúból agyonlőtték. Czukker Zsigmond mogyorói lakos házat fölgújtották, mert Solymossyra szavazott. Gyermán Vazul tauri lakost a világoosi román nemzetiségi párt egyik kortese tüttötte agyon. — Rác Pável silingyai lakost agyonlöt-

ték. A tettes ismeretlen. Rablást követtek el: Pacauer Lajos és Hajud Imre silingyai lakosok, Kovács Nikulaj, Toda Pável és Sztán Petru gurbai lakosok. Gyujtogatást: Csul Pável borosjenői lakos. Szándékos emberölést: Tóth János silingyai lakos. Vlavec Antonie borosjenői lakost Plutye Atanáz agyonverte.

Ezekre való tekintettel kéri a vidék a kivételes bírói intézkedéseket és a katonai különítmény kirendelését.

TAVIRATOK

Tenczer Pál temetése.

Budapest, február 8. Egyszerű ravatalon pihen immár Tenczer Pál. A fekete fakoporsót, amely fekete gyászlepelrel van borítva, égő viaszgyertyák veszik körül. A koporsót hatalmas babérkoszorú díszíti, amelynek széles szalagjain a főváros színein a következő felírás olvasható: „Budapest székesfőváros közönsége — Tenczer Pálnak.“ A ravatalhoz eddig a következő koszorúk érkeztek: Wodianer Mariska és Hugó, dr. Szily Adolf és családja, dr. Vadász Manó és neje, Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson r.-t. igazgatósága, Terézvárosi Casinó stb. Az elhunytat délután félhárom órakor temették.

A háború.

Pétevár, február 8. Hir szerint Grippenberg tábornok helyére, ki visszatérőben van Pétevár felé, Grepicki tábornokot nevezik a távoli keleti 2. hadsereg parancsnokává.

Innen onnan.

— Egy fiatal uriaszony tanácsot kér egyik barátnőjétől, hogy melyik fogorvoshoz járjon

— Menj el X-hez — mondta neki,

— Mit? Ahoz a betörőhöz?

— Ugyan! hogy beszélhetsz róla ilyen hangon?

A hölgy, méltatlankodva:

— Pardon... Én joggal nevezhetem betörőnek. Nekem már két fogamat törte be az inyembe.

* * *

— Egy nagyobb vidéki városban három Bokody nevű ügyvéd lakik. A minap egy vidéki földmives jött be a városba és csendesen megállt egy kapuban, ahol várt valakit.

Amint ott álldogál, egy ur megszólítja:

— Kit keres kend, urambátyám?

— Bokody ügyvéd urat keresem, instállom.

— Hárman vagyunk.

— Azt a részegest gondolom.

— Hárman vagyunk olyanok.

— No hát, aki elvállal holmi kétes ügyeket is.

— Kettőn vagyunk olyanok.

— Hát azt, akinek kissé kikapós a felesége.

— Jöjjön be urambátyám, az én vagyok.

* * *

— Förster Ottó képviselő programbeszédét mondta Sárváron. A programbeszédén sok menyecske lévén jelen, így kezdte a szónoklatot:

— Polgártársaim! Én nemcsak — néppárti, — hanem fehérsnép-párti is vagyok...

Természetesen ez a kijelentése óriási hatást keltett a fehérsnép táborában.

Meg is vették.

A KATONA-féle Növényesszencia-Fluid egyike a legelterjedtebb és leghatásosabb HÁZI GYÓGYSZEREKNEK.

Páratlan! Nélkülözhetetlen!

Tessék egy próbát tenni, s mindenki meg fog győződni az egyedül valódi, s évek óta forgalomban levő KATONA-féle jó illatú, igazi Növényesszencia-Fluidról „K. A.“ védjeggyel, annak gyógyerejéről és hatásáról. —

Valódi KATONA-féle

„K. A.“ Növényesszencia-Fluid

nek egyetlen magyar családnál sem szabadna hiányozni és hogy ezen kellemes illatú fluidot a legszegényebb is megszerezhesse magának, az árak oly módon vannak szabva, mi szerint

1 próba-üveg 20 kr. = 40 fillér.

12 üveg 4 kor. póstadíjjal együtt.

KATONA-féle Növényesszencia-Fluid teljesen és biztosan gyógyít minden gyengeségben, étvágytalanságban

KATONA-féle Növényesszencia-Fluid megszünteti a gyomor- és hasgörcsöt, gyomorrendetlenségnek minden nemét.

KATONA-féle Növényesszencia-Fluid kitűnő szer savanyu felbőfőzés, vese-égés, fejszédülés ellen. Eltávolít gyorsan sárgaságot, váltólázt, hideglelést, vérzavart és ájulást.

KATONA-féle Növényesszencia-Fluid megszünteti a szívizomgyulladást, légzési zavarokat, fülzugást, fogfájást, a száj rossz szagát, kólika mellfájdalom, tüdőbántalmak és vérszegénység ellen. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a testi erő fokozódását, a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Pontos használati utasítás mellékelve van! Mint külszer „KATONA-féle Fluid“ néven ismeretes, igazán népszerű házi szer, már több mint 20 év óta fájdalomcsillapító, bedörzsölésnek fényesen bizonyult közszerként, eszénél, tagszagatásnál, stb.-nél. — A föld összes országaiban nagy elterjedésnek örvend és biztos hatásánál fogva oly elismerésre talált, hogy minden betegnek bátran ajánlható! — — — Utasítás mellékelve!

Minden megrendelés pontosan címzendő

csak: KATONA ÁGOSTON

gyógyszertára a Szent Háromsághoz,

SZABADKÁN,

VIII. kör Csernovics-utca.

Budapest: Török József gyógyszer-tára, Király-utca.

Szükségem volna egy nagyobb

főtéri világos udvari

helyiségre műhelynek,

szép kapubejárattal, esetleg az utcára egy irodával.

Cím a biadóhivatalban.

Irodalom.

Márczius 15. Ilyen című egyfelvonásos alkalmi színjátékából a második kiadást rendezti sajtó alá Pásztor József. A hazafias munka rövid idő alatt nagy népszerűsége telt szert. Költői módon fejezi ki márczius tizenötödikének ünnepi hangulatát, a szabadságharc emlékének fellángolását az öregedő szívben s az ifjuság tiszta lelkesedését a szabadság gondolatáért. Iskoláknak, ifjusági, önképző és társasköröknek különösen alkalmas, hogy lendülete-

sebben ünnepelessék meg márczius 15-ét. A szindarabban mindössze három szereplő van, diszlet sem kell hozzá, így könnyen előadható. Megrendelhető a szerzőnél (Budapest, VII., Columbus-utca 28.) Ára postai szétküldéssel 90 fillér.

SZINHÁZ.

Udvari kaland. György (Geiger) Mórnak, az immár neves helyi zeneszerzőnek nagyszerű operettjét az „Udvari kaland”-ot elevenítette fel tegnap este az igazgatóság. A szépen megtelt ház az operette szép zenéjének és az előadók buzgó játékának sokat tapsolt, amiből természetesen kijutott az előadást dirigáló szerzőnek is. Különösen Áldor Juliska gyönyörű énekével és Falussy István ötletes, pajzán játékaival tartották állandóan jó hangulatban szépszámú közönséget.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

36.

— Egyike legjobb barátainak, Klimpson ur és neje is.

— Valóban? És önök ismerik Klimpson? Smithwork gunyosan mosolygott, miközben Henry beszélt:

— Elutazásunk előtt több estélyt töltöttünk nála. Klimpson urtól ajánló levelet is akartam kérni, de nem volt hozzá időnk. Kezdetben azt is gondoltam, hogy ide jóval később jövünk. A körülmények azonban másképpen akarták. Több követeléseinket nem fizették meg. Ekkor rászántam magamat, hogy saját számlámra kísérem meg a szerencsét. Eleinte Klimpsonnal akartam társaságba lépni, de kísérleteim dugába dőltek. A tőkebefektetés ügyében nem tudtunk egyetérteni.

— És most azért jött, hogy az egész ügyet önállóan végezze el.

— Igen, így van, felelte Henry élénken.

— Ha összeköttetésem, barátaim és befolyásom használhat önnek, úgy nagyon szívesen segítségére leszek.

— Nagyon szeretetreméltó, válaszolta Henry, mire Robert is váratlanul megszólalt.

— Smithwork ur talán tanácsot adhatna pénzünk elhelyezését illetőleg. Csak a legszükségesebb pénzt akarjuk magunkkal vinni; a többit Kalkuttában akarnánk letétbe helyezni.

— Menyire rug ez? kérde Smithwork élénken.

— A visszautazásra és más előre nem látható esetekre ötezer dollárt tettünk félre. Ha egy véleményen vagy velem, Henry, a pénzt Smithwork urnál hagyhatjuk.

Henry kijelentette, hogy az egész Kalkuttában nem ismer tiszteletre méltóbb embert Smithworknál. Ezután kinyitotta a pénzesztárcáját és egy csomó bankjegyet vett ki belőle.

Róbert is ugyanezt tette s azután az ötezer dollárt átadták Smithworknak.

Ez szuró tekintetét ismét a két fiatal emberre szegezte, akik ily nagy összeget bízták reá, majd a bankjegyeket vizsgálta meg. Látszólagos nyugalma dacára is csillogtak szemei. Henry, aki még jobban akarta izgatni, megszólalt:

— Amire szükségünk van, azt magunknál tartottuk, hogy a Kasmir völgyig eljuthassunk. Nincs ott üz-

leti barátja, aki az ön utalványára kifizethetné nekünk az önnél hagyott összeget, ha szükségünk lenne reá.

— Hogyne volna, uraim.

— Ugy tehát minden rendben van. Tizenegy nap múlva Kasmirban leszünk. Levelével bátran folytathatjuk az utat. Nem kell tartanunk attól, hogy értékpapirjainkat elveszthetjük.

— Azonnal kiállítom önöknek az elismervényt, mándá Smithwork.

— Oh, elég lesz az utalványa is.

— Jól van, azonnal kifogom állítani.

Smithwork íróasztala elé ült, kiállította az utalványt, meiyet Henry kért. Megmutatta a két barátának, fenhangon felolvasta és átadta Henrynek, előbb azonban borítékba tevte.

— Remélem uraim, szól, hogy Kalkuttából nem távoznak most nyomban.

— Néhány napig még itt maradjunk, hogy kipihenhessük magunkat és ujult erővel folytathassuk utunkat.

— Akkor megfognak tisztelni látogatásukkal, hogy megvendéghelhessem önöket, folytatta Smithwork lekötözött kanyon. Kérem önöket jöjjenek el a Ganges partján fekvő villámba.

A két jóbarát várta a meghívást. Így elérve céljukat bucsuztak és távoztak Smithwork irodájából.

— Jaj a mi ötezer dollárunknak, sóhajtott Róbert az utcára érve. Örökre elbucuszta a pénzünktől.

Visszamentek a vendégfogadóba és az est beáltával keresett öltözékben készültek Smithworkhoz, tudva azt, hogy az angol még a legforróbb időben is szigorúan megtartja az illemszabályokat.

Már beállt az esti szürkület, mikor Smithwork a kerten át a vendégfogadó felé lépkedett.

Folytköv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali

telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Három havi helyettesítés céljából okleveles r. kath. tanítót keresek Oklevél másolattal és a fizetési igény megjelölésével ellátott ajánlatokat sürgősen kérem címezve küldeni: Fehér Károly tanító, Péterréve. (Bács megye.)

Állást keres gép- és gyorsírási tanfolyamot végzett fiatal leány. Esetleg órákat is ad. Elemi és polgári iskolai tanulók oktatását is elvállalja. Cim a kiadóban.

Mindenki vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr levél papírok, emlék könyvek, bámulatós olesón az *Antikvárium* Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átalakításában. Kölcsonkönyvtár 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladatnak.

Lakás változás. Özv. Hamburger szülész nő lakását Petőfi-utca (csirke piac) idb Illés Antal ur házába helyezte át.

Nevelőnő állást keres csakis előkelő családnál egy ovó, ki német, magyar, francia nyelvből is ad oktatást Cim a kiadóban.

Jó házból való fiú tanonczul felvétetik Jellinek József faszobrász a gázgyárral szemben.

Üzlet megnyitás!

A ki elegánsan és olesón akar ruházkodni, az forduljon

Faragó

cég női- és gyermekruha üzletéhez Gőzfürdő-utca Sugár Béla mellett,

a hol mindig a legdivatosabb női bluzok, pongyolák, felső- és alsószyonyák, reform női és minden fajta házi kötények, női ingek és gyermekruhák nagy választékban kaphatók. Tisztelettel

Faragó M.,

edénypiac, Batthányi- (Gőzfürdő) utca, Sugár Béla mellett.

Szőlővessző!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort.

Oltani, permetezni nem kell.

A filokszerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárki-nek. — Nagymennyiségű Delaware-vessző és

szőlőültvány-eladás!

Cim:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Szegesd

Lugasvesszők 20 drb, két órással csak 10 korona.

A magy. kir. államvasutak Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

3616. II. /1905. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Szabadka-bajai vonalon fekvő Bácsalmás állomáson lévő felvételi épület átalakítása és két szárnyal való bővítése körül végzendő munkák biztosítására ezennel nyilvános verseny tárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, — a pályázati feltételek, az ajánlati költségsszámítás, az építési szerződés tervezete és az átalakítandó, illetve bővítendő felvételi épület alaprajzai az alólírott üzletvezetőség pályafen tartási és építési osztályának (külső kerepesi uti házcsoport) hivatalos helyiségében avagy szabadkai osztálymérnökségünknel a hivatalos órák alatt megszerezhetők és ez alkalommal a bővítés alapjául szolgáló szabvány tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb 1905. évi február hó 25-ig déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyújtandók be eme felirattal: „Ajánlat a bácsalmási felvételi épület átalakítási, — illetve bővítési munkának végrehajtására.”

Bánatpénz fejében legkésőbb 1905. február hó 24-ig déli 12 óráig 700 korona, azaz hétszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban gyűjtőpénztárunkban leteendő.

Az értékpapírok a budapesti és bécsi tőzsdék legutóbbi — 14 napnál nem régiebb — utolsó árfolyama szerint de névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz illetékeséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fentartjuk. Budapest, 1905. február hó

Budapest jobbpárti üzletvezetőség.

Utánnnyomás nem díjaztatik.

LAKÁS HIRDETŐ.

50 fill. Egy fill. 50 lakás hirdetés!

Egy csinos utcai

emeleti lakás

a főtéren folyó évi május hó 1-től

kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Bérbeadó lakások.

Többrendbeli emeleti és földszinti lakások bérlete tárgyában felvilágosítást adnak:

Kunetz Testvérek.

Főposta közelében

3 kisebb-nagyobb uri lakás kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Egy elegáns

butorozott uri lakás

kiadó. Cim a kiadóba.

Petőfi-utcában egy szép **emeletes uri lakás**

május 1-től kiadó. Cim a kiadóban.

Keresek egy

2 szobás lakást

a főtér közelében. Bővebbet a kiadó.

Egy nagyobb

üzleti helyiség

a Rudics-utcában május 1-től kiadó

KIADÓ LAKÁS!

Az ujonnan épített honvéd laktanya közelében egy különálló úri lakás, mely áll több szobából, mellékhelyiségekkel, istállóval és kerttel május hó 1-től kiadó.